

SEAT No. \_\_\_\_\_

No. of printed pages : 02

[26]

**SARDAR PATEL UNIVERSITY**  
**F.Y.B.A. (II Semester) Examination (N.C)**  
**Tuesday, 26th March 2019**  
**10.00 am - 01.00 pm**  
**UA02F/IN02 Foundation Elective Hindi-II**  
**पंचवटी**

कुल गुण : ७०

(१५)

प्र-१ ससंदर्भ व्याख्या कीजिए (किन्हीं तीन)

- (१) बिखेर देती है वसुन्धरा, मोती सबके सोने पर ।  
रवि बटोर लेता है उनको सदा सवेरा होने पर ॥  
और विराम दायिनी अपनी संध्या को दे जाता है ।  
शून्य श्याम तनु जिससे उसका नया रूप झलकता है ॥
- (२) नहीं विघ्न बाधाओं को हम स्वयं बुलाने जाते हैं ।  
फिर भी वे यदि आ जाये वे कभी नहीं घभराते है ॥  
मेरे मत में तो विपदाएँ है प्राकृतिक परीक्षाएँ  
उनसे ही डरे, कच्ची हो जिनकी शिक्षा दीक्षाएँ ॥
- (३) समझो मुझे अतिथि ही अपना, कुछ आतिथ्य मिलेगा क्या ?  
पत्थर पिघले, किन्तु तुम्हारा तब भी हृदय हिलेगा क्या ?  
किया अधर दर्शन रमणी ने लक्ष्मण फिर भी मुस्काये,  
मुसकाकर ही बोले उससे, हे शुभ मूर्तिमयी माये ।
- (४) झंकृत हुई विषम तारों की तंत्री सी स्वतंत्र नारी ।  
तो क्या अबलाएँ सदैव ही अबलाएँ है बेचारी ॥  
नहीं जानते तुम कि देखकर निष्फल अपना प्रेमाचार ।  
होती हैं अबलाएँ कितनी प्रबलाएँ अपमान विचार ॥
- (५) मुनियों का सत्संग यहाँ, जिन्हे हुआ है तत्त्वज्ञान ।  
सुनने को मिलते है, उनसे नित्य नये अनुपम आख्यान ॥  
जितने कष्ट कंटको में है, जिनका जीवन सुमन खिला ।  
गौरव गन्ध उन्हें उतना ही अन्न-तन्न सर्वत्र मिला ॥

प्र-२ 'पंचवटी' खंडकाव्य का कथानक बताते हुए उद्देश्य पर प्रकाश डालिए ।

(२०)

अथवा

प्र-२ टिप्पणी लिखिए ।

- (१) 'पंचवटी' की सीता  
(२) 'पंचवटी' शीर्षक की सार्थकता

[P.T.O.]

પ્ર-૩ લક્ષ્મણ એક મહાન ચરિત્ર છે - ઇસ કથન કી ચર્ચા કીજિયે ।

(૨૦)

અથવા

પ્ર-૩ ટિપ્પણી લિખિયે :

- (૧) 'પંચવટી' કી ભાષાશૈલી
- (૨) 'પંચવટી' મેં હારય વ્યંગ્ય વિનોદ

પ્ર-૪ (અ) છાત્રાલય મેં રહકર પઢનેવાલે અપને પુત્ર કો પઢાઈ પર ધ્યાન દેને કી સલાહ દેતે હુયે પત્ર લિખિયે ।

(૦૫)

અથવા

મહિલા કૉલેજ પાટણ મેં હિન્દી વિષય કે અધ્યાપક પદ હેતુ પ્રાચાર્ય કે નામ આવેદન પત્ર લિખિયે ।

(બ) હિન્દી મેં અનુવાદ કીજિયે ।

(૦૫)

સંસારમાં કોઈ વ્યક્તિ એવી નથી જે સંપૂર્ણ સુખી હોય, બધા સંજોગો મરજી મુજબના હોય, કોઈ દુઃખ ન હોય, ક્યારેય નિષ્ફળતા ન મળે, જ્યાં ભગવાને અનેક સુખ સુવિધા આપી છે. ત્યાં થોડી કચાશ પણ રાખી છે. વિવેકશીલ વ્યક્તિ જીવનમાં સુખ-સુવિધાઓ પર ચિંતન કરે છે અને તે ઉપલબ્ધિ પર સંતોષ માનીને ઈશ્વરનો આભાર વ્યક્ત કરે છે. તેનાથી ઊલટું, અનેક લોકો પ્રાપ્ત થયેલ સુખ સુવિધાઓને તુચ્છ માને છે અને જે થોડા દુઃખ છે, અભાવ છે, તેને પહાડ સમાન માની જાતને દુઃખી માને છે.

અથવા

હિન્દી મેં અનુવાદ કીજિયે ।

Young people are faster at learning about modern technology and better at operating gadgets. They can definitely teach these skills to old people. Also, since young people are now entering various businesses, other young people understand them and can do a better job of negotiating prices of goods and services. This too is an important skill for old people who are always keen to get a good bargain.

(બ) અનેક શબ્દો કે લિયે એક શબ્દ લિખિયે । (કિન્हीं पाँच)

(૦૫)

- (૧) જો સબ-કુછ જાનતા હૈ -
- (૨) જો વિજ્ઞાન જાનતા હૈ -
- (૩) झूठ बोलनेवाला -
- (૪) જો પહરા દેતા હૈ -
- (૫) आँखों के सामने -
- (૬) જો જન્મ સે અન્ધા હૈ -
- (૭) જો પીને યોગ્ય હૈ -

“\*❖\*❖\*❖\*❖\*